

# Tapahtuisi edes jotain

**P**roSuomalainen sarjakuva plaa plaa plaa. Sarjakuva juhlii plaa. Te tiedätte nämä jutut. Skipataan myös puheenjohtajuuteni plaa plaa sarjakuvaseuran ponnistukset ja plaa plaa sarjakuvataiteen läänintaiteilijuudet. Olette lukeneet ne jo aikaisemmista Sarjainfoista (toivottavasti). Haluan kirjoittaa teille huolestani: heikosta sarjakuvan lukutaidosta. Jos sarjakuvanlukutaito olisi kehittyneempää, lisäisi se sarjakuvien ostajakuntaa. Lisää tulaja tekijöille, jotka nyt kitkuttavat satun-

## Jos sarjakuvanlukutaito olisi kehittyneempää, lisäisi se sarjakuvien ostajakuntaa

naisten tulojen varassa. Kaikkihan me haluamme, että suomalainen sarjakuva eläisi pitkään ja voisi hyvin.

Nykyään on tarjolla paljon korkeatasoista sarjakuvaa, joka ei jostain kumman syystä päädy oman sarjisskenemme kirjahyllyjä pidemmälle. Meillä opetetaan paljon sarjakuvan tekoa ja opettajat ovat päteviä, mutta silti turhan monet teokset päätyvät kirjakauppojen hyllyiltä vuoden sisällä alelaareihin.

Olen elänyt melkein koko elämäni sarjakuvan täyttämässä tynnyrissä. Olen sinänsä ollut onnekas, että jo kotona minua kannustettiin lukemaan sarjakuvia. Täällä sarjakuvakuplan sisällä on ollut hyvä olla, lukea ja tehdä sarjakuvaa. Kaverit kannustavat ja sitä rataa. Minä tiedän, mikä on hyvää sarjakuvaa, mitä kannattaa lukea ja mikä näyttää hyvältä. Me kaikki tiedämme sen!

Olemme oppineet lukemaan kuvaa ja sanaa yhdessä. Me jopa vaadimme lu-

ettavalta kuvan ja sanan yhdistelmältä pitkiä oivaltavia tarinoita. Olemme ajan saatossa oppineet arvostamaan eri tekniikoita ja tunnistamaan tekijöiden ainutlaatuisia kädenjälkeä sekä nauttimaan rosoisesta tekstauksesta. Aivomme osaavat käsitellä visuaalista tarinaa ja ymmärrämme kertomuksien eri kerrokset.

Sarjakuvallukeminen ei olekaan niin helppoa kuin voisi luulla. Esittelin eräälle kulttuurialan ystävälleni kauniita seripainettuja suomalaisia sarjakuva-albumeja. Ystäväni oli aivan haltioissaan albumien kivoista väreistä ja hienosta ulkoasusta. Annoin hänelle kotiin luettavaksi erästä suomalaista ilmaisjaeltua sarjakuvalehteä. Vaikka värit olivat tässäkin lehdessä ihanat, selailun jälkeen ystäväni jätti viemättä lehdet kotiinsa. Olin hämmentynyt. Taisin tarjota kivojen värien paketissa jotakin, mitä ystäväni ei ymmärtänyt. Hiukan myöhemmin jouduin keskustelemaan erässä toisessa tilanteessa sarjakuvista. Tunsin olevani yksin, sillä muut keskustelussa olleet ihmiset eivät ymmärtäneet, miksi pidän sarjakuvasta, jossa on omituinen tarina. Enkä minä voi heitä soimatakaan. Olen tottunut lukemaan tällaista ja nautin siitä. Jos nämä ihmiset olisivat lukeneet jo pohjiksi hiukan erilaisista sarjakuvaa kuin ”tunnettuja tekijöitä ja vähän Tinttejäkin”, olisi lukemisen nälkä kasvanut ja he haluaisivat lukea muutakin.

Jos haluamme muutoksia, on käärittävä hihat ylös ja työnnettävä kädet multaan! Sarjakuvan lukutaitoa voisi ja pitäisi opettaa jo peruskouluissa. Sieltä meille sitten kivasti kasvaisi ostajakuntaa. En pidä mangan rantautumista Suomeen huonona ilmiönä. Kun mangan lukijat kasvavat, he taatusti vaativat sarjakuvallista lukukokemuksena jotain muutakin.

Tämä tosin ei ratkaise tämänhetkistä ongelmaa. Pienet sarjakuvakaupat nitkuvat romahdusvaarassa, eivätkä sarjakuvakustantajat eivät uskalla ottaa riskejä. Lisäksi sarjakuvataiteilijat ja omakustanteiden tekijät syövät pelkkää puuroa, koska apurahat eivät riitä edes työskentelyyn, vaan ne uppoavat helpos-



Arvatkaapas mitä! Kaikki eivät osaa lukea sarjakuvaa.

ti jo pelkkiin painokustannuksiin.

Sähköiset kirjat voisivat tuoda ratkaisun tähän tilanteeseen. Uskon, että sarjakuvanlukutaito on kehittyneempää muualla kuin Suomessa. Ainakin uskon, että rahankäyttö netissä on sulavampaa muualla kuin Suomessa. Miksipä emme kääntäisi huippualbumejamme ainakin englanniksi, ranskaksi ja saksaksi. Tuupataan ne nettiin ja odotellaan, kun lukijat uivat verkkoihimme.

Myös omakustanteiden tekijät voisivat oikoa linjoja ja tarjota sarjakuviaan suoraan jollekin sähkökirjan tarjoajalle. Tämä olisi myös oiva käyntikortti, kun käydään edustamassa kansainvälisillä sarjakuvafestivaaleilla. Eikä kertyisi rah- ja painokustannuksia.

Sähkökirjojen mahdollisuuksia ei kannata pelätä. Tuskin kustantajien tulos laskisi, vaikka sama albumi julkais- taisiinkin toisella kielellä verkossa reippaasti ensijulkaisun jälkeen. Ehkä kannattaa vakavasti miettiä uusia julkaisumuotoja, jos haluaa, että tapahtuisi edes jotain. Tsemppi! ●

SOLJA JÄRVENPÄÄ